

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
СУЧАСНА СТИЛІЗАЦІЯ
ЕТНОКОСТЮМУ

Загальна інформація

Компонент освітньо-професійної програми	<i>Вибірковий</i>
Кількість кредитів ECTS	4
Мова навчання	Українська
Ступінь вищої освіти	
Галузь знань	
Спеціальність	
Освітньо-професійна програма	

Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Сучасна стилізація етнокостюму» є формування у майбутніх педагогів-технологів компетенцій щодо художнього проєктування одягу на основі етнокультурної спадщини та здатності навчати цих методик учнів професійних закладів освіти; формування професійних компетенцій щодо створення нових моделей одягу, оволодіння методами конструкторського проєктування, вивчення методів трансформації традиційного народного костюма в сучасні об'єкти дизайну та моди; здатності застосовувати знання у творчому процесі та професійній діяльності; сформувати систему компетентностей для використання набутих знань у практичній діяльності відповідно до спеціалізації підготовки, для забезпечення проведення навчально-виховного процесу в закладах освіти; сформувати у здобувачів вищої освіти відповідальність за особисту та колективну безпеку у повсякденних умовах та під час надзвичайних ситуацій і воєнного стану, з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності.

Завдання курсу: формування у майбутніх педагогів професійного навчання компетенцій у сфері творчої трансформації народних традицій у сучасний дизайн одягу.

Передумови вивчення дисципліни

Для результативного опанування знаннями, вміннями, навичками при вивченні даної дисципліни здобувач вищої освіти повинен мати базові знання з таких дисциплін: вища математика, інженерна та комп'ютерна графіка, технологія швейних виробів, матеріалознавство швейних виробів, конструювання швейних виробів.

Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

історії українського строю, регіональних особливостей крою та декору, методів сучасної стилізації (комбінування, трансформація, асоціативний метод);
методи трансформації традиційного народного костюма в сучасні об'єкти дизайну та моди;
основні питання проєктування швейних виробів для індивідуального та промислового виробництва;
основні відомості про анатомію та морфологію дорослого та дитячого населення, питання побудови креслень при проєктуванні одягу за різною методикою;
основи автоматизованого проєктування одягу та конструкторської підготовки виробництва;
технологічний процес виготовлення виробів.

вміти:

аналізувати регіональні особливості українського та світового костюма;
розробляти авторські колекції на основі етно-джерел, поєднувати традиційні технології оздоблення (вишивка, аплікація) з промисловими методами виготовлення виробів;
володіти методами стилізації: деконструкція, комбінування, трансформація, цитування;
розробляти технічну документацію на вироби в етностилі.
інтерпретувати етнічні коди (крій, орнамент, фактуру) через призму актуальних трендів 2026 року: сталого розвитку (sustainability), цифрової моди та інклюзивності.

Зміст дисципліни

Змістовий модуль 1. Етнографічне джерело як база для стилізації.

Тема 1.1. Традиційний український костюм. Історія українського костюма. Українське народне вбрання. Українські народні жіночі прикраси. Регіональна специфіка народного вбрання. Конструкція, матеріали, семантика орнаменту.

Тема 1.2. Методи та прийоми сучасної стилізації. Етнічний стиль у сучасній моді: світовий та український контекст. Трансформація елементів крою та декоративних вузлів у сучасні форми одягу. Робота з джерелом: від ескізу до технічного проєкту.

Тема 1.3. Проєктування та технологічне втілення. Вибір матеріалів та способів оздоблення (ручні та машинні техніки). Виготовлення макета або зразка стилізованого виробу.

Змістовий модуль 2. Генезис етностюма та основи стилізації.

Тема 2.1. Методологія стилізації. Поняття «стилізація», «трансформація», «адаптація». Психологія сприйняття етносимволіки в сучасному суспільстві. Джерела натхнення: від аутентичного устрою до високої моди.

Тема 2.2. Технологічні аспекти створення сучасного етновиробу. Конструктивна стилізація. Перенесення традиційного крою (сорочка, плахта, керсетка) на сучасні силуетні форми та крої. Декор як домінанта: сучасні техніки вишивки, аплікації, витинанки та 3D-друку орнаментів. Матеріалознавство: поєднання натуральних волокон (льон, коноплі) з інноваційними еко-тканинами.

Тема 2.3. Проєктування колекції (Практичний блок). Розробка мудборду та концепції колекції. Створення ескізного проєкту (відтворення образу в графіці). Виготовлення макета або готового виробу зі стилізованими елементами. Виконання практичних робіт (ескізування, виготовлення зразків вузлів обробки). Створення сучасного виробу з використанням етномотивів. Тренди сталого дизайну (Circular Fashion reports).

- 1.
2. *Ніколаєва Т. О.* Історія українського костюма.
3. *Косміна О.* Українське народне вбрання.
4. *Врочинська Г.* Українські народні жіночі прикраси.

Форми та методи навчання

Форми навчання: форма організації навчання може бути очною, дистанційною (онлайн і офлайн, синхронною й асинхронною) чи змішаною; форма роботи на лекції – фронтальна; форма організації виконання практичних робіт – індивідуальна, парна та групова: самостійна робота, консультації.

Методи навчання: *на лекційних заняттях* – пояснення, розповідь, бесіда, ілюстрування, демонстрування, дискусії, проблемний виклад, мозковий штурм; *на практичних заняттях* – опитування і взаємоопитування, спільне обговорення, інструктаж, виконання практичних завдань за алгоритмом, виконання завдань творчого характеру, інтерактивні методи навчання, самостійна робота з джерелами інформації, підготовка звіту про виконану роботу у форматі реферату, рефлексія, методи розвитку пізнавального інтересу (проблемні ситуації, евристичні запитання, навчальні дискусії); методи стимулювання та мотивації (роз'яснення цілей, зворотний зв'язок, контроль); самостійна робота (пошук референсів, створення ескізів, цифрових моделей, творчих міні-проєктів); ІКТ-методи (освітні платформи, цифрові інструменти).

Контроль навчальних досягнень

Форми та методи оцінювання:

Поточний контроль – усне опитування, виконання індивідуальних практичних завдань у форматі реферату, перевірка самостійних робіт, модульний контроль, оцінювання індивідуальних завдань.

Підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень:

Критерії оцінювання виконання практичної роботи: дотримання послідовності виконання практичної роботи; відповідність результатів умовам завдання; активна залученість у процес виконання, самостійність; вчасне звітування про результати практичної роботи, висновки по роботі.

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Усне опитування на практичному занятті	10	5	50
Питання для самостійного опрацювання	10	1	10
Індивідуальні завдання	10	3	30
Контрольна робота	2	5	10
Всього:			100

Орієнтовний розподіл балів за видами робіт:

- 50 % – практичні роботи;
- 10 % – самостійна робота;
- 30 % – індивідуальне завдання;
- 10 % – модульний контроль.

Політика курсу

Учасники освітнього процесу керуються нормативними документами та відповідними Положеннями, затвердженими в НУЧК: Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1p-qykVjCEwDD9xbkl44yFQXwv_0t8u0I/view), Положення про академічну доброчесність в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1B20drJo3LiqYzIGpWib1zmRfcGdtuP43/view>), Положення про дисципліни вільного вибору студентів у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/11kn0THvIKQ_oMJ9G5eqWp948pPpx_MYd/view).

Для студента є обов'язковим виконання всіх передбачених навчальною дисципліною практичних робіт з наступним їх захистом. Окрема увага приділяється індивідуальним завданням орієнтованим на формування особистої точки зору студента.

При вивченні дисципліни, виконанні практичних занять, індивідуальних завдань та проведенні форм контролю студенти зобов'язані дотримуватись

принципів академічної доброчесності, зокрема: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю.

Практичні роботи повинні бути захищені протягом семестру.

Граничний термін захисту всіх практичних робіт та проходження всіх видів поточного контролю – день заліку.

Відпрацювання пропущених занять та перескладання всіх форм контролю може відбуватися відповідно до розкладу консультацій викладача, залік – у терміни здачі академічної заборгованості.

Матеріально-технічне забезпечення

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: комп'ютер, мобільний пристрій, система електронного навчання *Moodle*, доступ до мережі Інтернет, програма для створення презентацій; браузер.

Інформаційні ресурси

1. Національний одяг українців: історія, традиції, символіка. <https://28.te.ua/ukrajina-i-mi/138-nacionalnij-odjag-ukrajinciv-istorija-tradiciji-simvolika.html>
2. Український народний костюм: історія, значення, традиції <https://vseosvita.ua/blogs/ukrainskyi-narodnyi-kostium-istoriia-znachennia-tradytsii-88139.html>
3. Бондаренко В. Д., Висоцька В. В., Семенова А. В. Символізм контексту та мінімалістичність композиції у дизайні сучасного жіночого одягу на прикладах використання технік апсайклінгу. The functioning of culture and art during the war: Scientific monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2024. pp. 24–45.
4. Гасем А.М. Формотворчі принципи і методи макетування в дизайні одягу. Український журнал мистецтва та дизайну. 2025. 27(1). С. 90-101.
5. Орлова Н.С. Організаційно-методичні основи навчання художнього проектування одягу: навч.-метод. посіб. Полтава: Астроя, 2020. 195 с.
6. Славінська А.Л. Основи проектування виробів: лабораторний практикум з дисципліни для студентів спеціальності 182 «Технології легкої промисловості» (ОПП «Конструювання та технології швейних виробів») / уклад.: Л.В. Краснюк, В.В. Мица. Хмельницький: ХНУ, 2021. 168 с.
7. Славінська А.Л., Мица В.В. Інноваційні технології модульного проектування конструктивно-уніфікованих рядів стабільного асортименту. Індустрія моди. 2021. № 2. С. 34-42.
8. Ренчковська К. Модно та екологічно. Українські еко-бренди. URL: <https://schoolrecyclingworld.org/2020/02/13/модно-та-екологічно-українськіеко-бр/>
9. Галушко К.О., Кондратенко Н.Д. Особливості виробництва стійкого одягу та його стратегічного маркетингу у сфері моди. Технології та дизайн. 2020. №3. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/16403/1/td_2020_N3_08.pdf

10. Тимошенко О.В., Коцюбівська К.І. Формування еко-концепцій у сфері сучасної індустрії моди. *Бізнесінформ* № 5. 2021 https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-5_0-pages-273_280.pdf

Додаткова література

1. Кісіль М.В. Фактурне формоутворення в текстилі: актуальні напрямки та перспективи використання в дизайні одягу. Вісник ХДАДМ: 36. наук, пр. / За ред. Даниленка В.Я. Харків: ХДАДМ, 2012. С. 22–24.
2. Козлова Т.В. Основи теорії проектування костюма: підр. для вузів. Київ: Світ, 2018. 352 с.
3. Колосніченко М.В. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу: навч. посіб. / М.В. Колосніченко, Л.І. Зубкова, К. Л. Пашкевич та ін. – Київ: ПП «НВЦ «Профі», 2014. – 386 с.
4. Легенький Ю.Г. Дизайн одягу: посібник. Київ: КНУКиМ, 2018. 374 с.
5. Малинська А.М., Пашкевич К.Л., Смирнова М.Р., Колосніченко О.В. Розробка колекцій одягу: навч. посіб. Київ: ПП «НВЦ «Профі», 2014. 140 с.
6. Матвієнко С.І., Коломоєць Т.Г., Лісовець О.В. Методичні матеріали до лабораторного практикуму навчальної дисципліни «Художня праця та основи дизайну». Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 119 с.
7. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції. Геометричні аспекти художнього формотворення. Київ: Каравела, 2004. 304 с.

Електронні ресурси:

1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://moodle.chnpu.edu.ua>
2. Інструктивно-методичні матеріали до лабораторно-практичних робіт (електронна версія).
3. Побудова та розкрій жіночої сукні. URL: http://refs.co.ua/71467-Pobudova_ta_rozkr_iy_zh_noch_sukn.html
4. Орлова Н.С. Методика навчання художнього проектування одягу майбутніх учителів технологій. URL: hveja.at.ua/news/knigi_po_konstruvannju_ta.../1-0-7
5. Нагорна З.В. Лекції з дисципліни «Конструювання одягу» для студентів II курсу денної та заочної форм навчання спеціалізації «Художньокоштовне оформлення театральних вистав та кіно». URL: www.twirpx.com/file/697837/
6. Як конструювати одяг. URL: yak-prosto.com/yak-konstruyuvati-odyag/
7. Дизайн одягу. Костюм як об'єкт дизайну. URL: <https://studfile.net/preview/9050299/>

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Мазуренко Світлана Григорівна
Науковий ступінь, вчене звання, посада	Кандидат педагогічних наук, доцент

Комунікація	Кафедра: професійної освіти та безпеки життєдіяльності E-mail: mazurenkosvetlana@gmail.com Телефон: +38-063-151-58-80
Посилання на дисципліну в системах дистанційного навчання	https://moodle.chnpu.edu.ua/course/view.php?id=2025 Zoom: 733 6134 6303 (Пароль – 2024)
Консультації	Вівторок 14.40–16.00